

Innhold

Forord.....	5
1. Innledning.....	11
2. Avgrensning av fremstillingen og metodespørsmål.....	15
2.1 Avgrensning.....	15
2.2 Metodespørsmål.....	15
3. Noen bakgrunnsopplysninger.....	17
3.1 Innledning – elevundersøkelsene for å beskrive det psykososiale miljøet i skolen.....	17
3.2 Elevundersøkelsen 2019.....	18
3.3 Antall saker meldt til fylkesmannen.....	19
4. Krenkelsesbegrepet.....	21
4.1 Begrepet.....	21
4.2 Elever som krenkes av ansatte på skolen.....	22
4.3 Unntak fra den subjektive opplevelsen.....	23
4.4 Forholdet til lærernes ytringsfrihet.....	25
5. Skolens aktivitetsplikt.....	29
5.1 Innledning – bakgrunnen for bestemmelsen.....	29
5.2 Når er aktivitetsplikten oppfylt og når kan saken avsluttes?.....	30
5.3 Hvem omfattes av aktivitetsplikten?.....	31
5.4 Plikten til å følge med.....	33
5.5 Plikten til å gripe inn.....	37
5.6 Grensen mellom grensesettende og straffbare handlinger fra en lærer overfor en elev.....	38
5.7 Plikten til å varsle.....	40
5.8 Plikten til å undersøke.....	44
5.9 Plikten til å sette inn tiltak.....	45
5.10 Skjerpet aktivitetsplikt når en ansatt på skolen krenker en elev.....	49
5.11 Skjerming av eleven som krenker, tvang etc.	52
5.12 Skolebytte.....	54

6.	Skolens saksbehandling	57
6.1	Innledning	57
6.2	Når skal skolen fatte et enkeltvedtak? Saksbehandlingen ved vedtak.....	58
6.3	Saksbehandlingen når skolen skal lage en aktivitetsplan som ikke er å betrakte som et vedtak.....	62
6.4	Skolens dokumentasjonskrav	67
7.	Skoleeiers ansvar for elevens psykososiale miljø	71
8.	Fylkesmannens utredningsplikt	75
9.	Utdanningsdirektoratets praksis	79
9.1	Innledning	79
9.2	Dårlig kommunikasjon mellom lærer og elev. Spørsmål om å overføre en lærer til en annen klasse	79
9.3	Spørsmål om spesialundervisning og at medeleven som hadde krenket følte seg krenket av skolens tiltak.....	81
9.4	Kontinuerlig oppsyn med en elev som krenket fysisk og verbalt.....	81
9.5	Manglende undersøkelser og tiltak. Særskilt sårbar elev.....	82
9.6	Skolebytte. Uenighet om faktum. Detaljert tiltaksplan.....	84
9.7	Skolen var i ferd med å utprøve nye tiltak. Skolebytte.....	86
9.8	Blindsoner. Skolens rutiner. Beklagelse overfor en elev	87
9.9	Undersøkelsesplikten. Manglende tiltak. Skifte av skole	87
9.10	Skolen hadde oppfylt sin aktivitetsplikt	89
9.11	Organisering av undervisningen – fysisk atskillelse	91
9.12	Plikten til å gripe inn og varsle. Tiltak på skolebussen	92
9.13	Bruk av lydbandopptak som bevis.....	94
9.14	Forholdet mellom to elever og en lærer. Arbeidsrettslige forhold og taushetsplikten	95
9.15	Tiltaksplanen ble ikke fulgt opp av lærerne. Omfattende tiltaksplan ble fastsatt av	

INNHold

Utdanningsdirektoratet. Spørsmål om rektors straffeansvar	96
9.16 Elev hadde en dårlig relasjon til sin lærer. Skolens ressurser	98
9.17 En alvorlig voldsepisode. Skoleskifte.....	99
9.18 Tiltaket var i stor grad rettet mot eleven som ble krenket – det var ikke den beste løsningen	100
9.19 En av de foresatte ønsket å fjerne elevens kontaktlærer	100
9.20 Detaljert tiltaksplan fra Utdanningsdirektoratet knyttet til en elev som jevnlig ble utsatt for trakassering og mobbing fra en medelev	101
9.21 En oppsummering av Utdanningsdirektoratets praksis	102
10. Fylkesmennenes praksis	107
10.1 Innledning.....	107
10.2 Den ensomme	107
10.3 Den utestengte.....	108
10.4 Mobberen – ikke tilstrekkelig å bli flyttet til annen klasse	109
10.5 Verbale krenkelser	111
10.6 Sosial utestengelse og manglende samarbeid med lærerne – aktivitetsplan	113
10.7 Eleven følte seg krenket av skjermingstiltak rettet mot ham	114
10.8 Generell uro i klassen.....	115
10.9 Skolen hadde oppfylt sin aktivitetsplikt – en mønstersak.....	116
10.10 Sårbar elev – en lav terskel for å gripe inn – undersøkelsesplikten.....	117
10.11 Eleven som blir krenket, men også krenker selv ..	119
10.12 En lærer har opptrådt krenkende overfor en elev .	120
10.13 Elev blir plaget av medelever.....	121
10.14 En elev i videregående skole fikk uønsket oppmerksomhet fra en lærer	121
10.15 Elev ble utsatt for vold på skolen – fylkesmannen påla nye tiltak	122
10.16 Skolehverdagen er preget av mobbing, både fysisk og psykisk.....	124
10.17 Flere faktorer som skapte et dårlig miljø på skolen	125
10.18 Et krevende vedtak fra fylkesmannen	126